

Nr 659

Av herrar **Nihlfors** och **Sjönell**, *angående behandlingen av värnpliktsfrågor.*

Inom försvaret handläggs f. n. många frågor som berör de värnpliktiga enskilt och i grupp av olika organ. Här kan nämnas den nyinrättade vapenfrinämnden, som skall ta ställning till ansökningar om befrielse från värnplikt av religiösa eller etiska skäl, inskrivningsrådet, som handlägger besvär över inskrivningsnämnds beslut, värnpliktsnämnden, som tar hand om ansökningar om anstånd med värnpliktstjänstgöringen, samt försvarets personalvårdsnämnd, som har att främja personalvården inom försvaret, även den som avser de anställda.

Nämnderna har inslag av bl. a. parlamentariker som ledamöter.

Ekonomiska förmåner, som är tillförsäkrade de värnpliktiga under militärtjänstgöringen liksom förmåner som i vissa fall utgår till hans anhöriga, administreras centralt av försvarets civilförvaltning och kommunalt genom familjebidragsnämnderna.

Man kan ifrågasätta om inte denna verksamhet, som tillkommit för att tillvarata de värnpliktigas intressen som medborgare, är för starkt splittrad. Ett samlat grepp på värnpliktsfrågorna skulle kanske erhållas genom en koncentration av verksamheten till ett centralt och fristående organ, vilket skulle medföra en viss administrativ rationalisering. I detta centralorgans ledning skulle självfallet ingå företrädare för olika ungdomsorganisationer, även politiska. Jämväl parlamentariker bör liksom nu ingå i en sådan verksamhets ledning.

Av visst intresse är att konstatera att i sedan maj 1962 gällande bestämmelser för försvarets personalvårdsnämnd de värnpliktiga inte finns omnämnda. Känslan av att det skulle behövas något forum där värnpliktigas intressefrågor skulle kunna dryftas både mera allmänt och i skilda detaljer kommer till synes tid efter annan, bl. a. genom pressuppgifter om uttalat behov av att bilda en de värnpliktigas intresseorganisation. Frågan om värnpliktsriksdagar i fastare former har också diskuterats. Detta bestyrker den uppfattningen att många värnpliktiga saknar den allmänna intressebevakning som de från arbetslivet väl känner till genom de stora fackliga organisationernas verksamhet. Mycket talar således för att problemet om en mera fullständig intressebevakning för de värnpliktiga tas upp till prövning, i första hand genom att en utredning kommer till stånd. Därvid bör även

övägas formerna för anordnande av riksomfattande sammankomster för värnpliktiga.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om översyn av nuvarande verksamhet inom försvaret vad gäller värnpliktsfrågor i syfte att åstadkomma en samordning och koncentration av dessa frågor till ett centralt och fristående organ, vari representanter för olika ungdomsorganisationer samt riksdagen bör ingå.

Stockholm den 26 januari 1968

Folke Nihlfors (fp)

Bengt Sjönell (cp)
